

Sammanställning av rekommendationer och vidtagna/planerade åtgärder för RM 2018:01

Rekommendation RM 2018:01 R1

Utveckla riskanalyserna beträffande taktiska krav och lågflygning inom helikopterverksamheten med beaktande av helikopterns förmåga att klara en fågelkollision samt förekomsten av och beteendet hos fågellivet.

Vidtagna åtgärder:

1. Riskanalyserna har setts över och översynen har resulterat i följande. Luftstridsskolan/Flygskolan har gjort justeringar i sitt utförande av night vision goggles (NVG) -flygutbildningen i Sveg;
 - Hastigheten vid flygning i navigeringsbanorna har minskats från 100 till 80kt vilket minskar anslagsenergin i det fall en fågelkollision skulle inträffa. Eventuell fågel har då också större möjlighet till egen undanmanöver.
 - Flyghöjden under de fyra första övningarna (av sex) har ökats till 65 fot för att under de två sista övningarna sänkas till 20 fot vilket ger minskad exponeringstid på höjd med tätare fågelförekomst.
 - Anpassad övningsplanläggning med strävan att två helikoptrar alltid flyger i samma navigeringsbana. Detta för att skrämma upp färre fåglar då ytan med buller från helikoptrarna blir mindre än om olika navigeringsbanor används, navigeringsbanorna är också kortare för att nå samma effekt.
 - Navigeringsbanorna har lagts om så att de, med tillgänglig kunskap, i möjligaste mån undviker områden med tätare fågelkoncentration.
2. Flygvapenavdelningen inom Högkvarterets Produktionsavdelning (HKV PROD FLYG) har tagit fram underlag över antalet rapporterade fågelkollisioner med helikopter för att ge tydligare beslutsunderlag i vidare handläggning.

Helikoptersystemen 10, 14, 15 och 16 har valts som underlag då statistik från dessa helikoptersystem kan anses vara relevanta för perioden 2018 och framåt. Underlaget omfattar perioden 1994-2017 och antalet rapporterade fågelkollisioner är 120st och en total flygtid om 111 577 flygtimmar.

Typ	Totalt	Dager	Mörker	Tillbud	Allvarligt tillbud
HKP 10	48	39	9	2	-
HKP 14	9	9	-	-	-
HKP 15	39	36	3	3	1
HKP 16	24	21	3	-	-

Underlaget ger vid handen en frekvens om 10,8 rapporterade fågelkollisioner/10000fh, en frekvens om 0,5 rapporterade fågelkollisioner klassade som tillbud/10000fh och en frekvens om 0,01 rapporterade fågelkollisioner klassade som allvarligt tillbud/10000fh.

Försvarsmaktens (FM) fastställda flygsäkerhetsmål för helikopter 2012 (gällande) är <10,0 tillbud/10000fh och <0,7 allvarliga tillbud/10000fh, oavsett orsak.

3. HKV PROD FLYG har gjort enklare undersökning om möjlighet till att utrusta HKP15 med kraftigare frontrutor, likt Nya Zeelands variant av Augusta A109. Undersökning pekar på att det skulle bli en omfattande och kostsam modifiering.

Planerade åtgärder:

Diskussioner kommer att föras med/mellan HKV PROD FLYG, Flygtaktiska staben (FTS) och Helikopterflottiljen avseende möjlighet att ytterligare reducera riskerna vid lågflygverksamhet med HKP 15.

HKV PROD FLYG avser undersöka möjligheten att förse de hjälmar som används i helikoptersystemen 14, 15 och 16 med skyddsvisir att användas vid NVG-flygning.

Tidsförhållanden:

Kvartal (Q) 4 2018

Ansvarig:

Verksamhetsledaren (VL)

Rekommendation RM 2018:01 R2

Säkerställa att tillgången till FRÅD motsvarar de krav som förekommer i riskanalysen.

Vidtagna åtgärder:

Med hänsyn till Sjöfartsverkets väderbegränsningar, samt att de vid ett par tillfällen inte startat på skarpa larm, har flygchefen (CF) gett ut operationell order (OpO) 18:03 Flygtjänst begränsningar i verksamhet:

Från utgivningsdatum av denna OpO gäller följande begränsningar för flygtjänsten i FM, redovisat generellt, per flygslag eller flygsystem:

Generellt

Vid planläggning av flygning ska större hänsyn tas till risken att räddningshelikopter inte kommer vid larm.

Flygplan (FPL) 39

Vid flygning över vatten ska det inför varje pass finnas en bekräftad bild att räddningshelikopter kan undsätta nödställd inom 90 min i aktuellt övningsområde.

Luftoperativ insatsledare (LiL) må göra avsteg med rapporteringsskyldighet vid insats med mycket hög angelägenhetsgrad.

FPL60

Vid flygning över vatten ska det inför varje pass finnas en bekräftad bild att räddningshelikopter kan undsätta nödställd inom 90 min i aktuellt övningsområde.

Helikopter

Vid flygning över vatten ska det inför varje pass finnas en bekräftad bild att räddningshelikopter kan undsätta nödställd inom 90 min i aktuellt övningsområde.

Lokal flygchef (L CF) må göra avsteg med rapporteringskyldighet vid insats med mycket hög angelägenhetsgrad.

För helikopter må avsteg även göras av L CF under samövning med fartyg som har resurser att genomföra räddningsinsats (lokalisering och undsättning) inom 90 min.

Transport och specialflyg (TpSpecflyg)

Inga utöver det generella.

Unmanned aerial vehicle (UAV)

Inga (undantagna även från det generella).

Övriga avsteg från denna OpO kan göras av CF.

Planerade åtgärder:

Försvarmakten och Sjöfartsverket jobbar intensivt med att komma till rätta med tillgänglighets- och förmågeproblemen för Sjöfartsverkets räddningshelikoptrar. Försvarmaktens och Flygvapnets ledning följer noga arbetet.

Översyn av vilka övningar vi anser vi kan bedriva utan tillgång på FRÄD och under vilka förhållanden.

Tidsförhållanden:

Detta arbete pågår och förväntas vara klart under 2018.

Ansvarig:

VL